

debatt

Samfunnsredaktør Hilde Sandvik
debatt@bt.no – telefon 55 21 46 08 (10.00-11.30)
Redaksjon: Ingvild Sæterstøl, Egil Horne Mikkelsen og Aslaug Eide.

Følg med på leserdebatt og kommentarer på bt.no

Cowboybransje

OPPLÆRINGSAVDELINGA i Hordaland fylke kjem i desse dagar med eit framlegg om at lærarane skal trekkjast i løn for timar som fell vekk grunna fellesaktivitetar. Framlegget trugar med å setja ein effektiv stoppar for skidagar, fjellturar, konsertar, teateropplevingar, Operasjon Dagsverk, ekskursjonar og alle andre miljø-, haldnings- og kontaktskapande fellesaktivitetar. Målet er ikkje å sikra at elevane får dei timane dei har krav på, noko det er mogeleg å einast om, men – som så ofte før – å spara pengar.

FRAMLEGGET MÅ såleis vera i strid med Opplæringslova. I tillegg er det prega av fullstendig mangel på forståing for kva ein god skule og eit godt læringsmiljø er for noko. Pedagogisk sett er ein her i ferd med å spara seg til fant.

Sparing var også motivet for å tvinga skulane til å ta i bruk digitale læreverv. Lærarar og elevar fortvilur over manglande kvalitet, men opplæringsdirektøren på sitt kontor veit best. Og fri bruk av internett i timen, med Facebook og Twitter og chatteprogram skal visst fremja læring, ifølgje kontorfolket, endå til og med elevar bed om at dette blir stengt. Fåfengt.

UT FRÅ ALT DETTE har eg byrja å kjenna meg usikker på kva ein kan venta av fylkesopplæringsdirektøren. Men mannen har ialfall ein-gong arbeidd i skulen og burde vita kva som skaper eit godt læringsmiljø, sjølv om hans innsikt ofte tykkjest vanskeleg å få auga på. Hos rådgjevarane hans, anten det no er politikarar eller skulebyråkratar, ser det for meg ut til å vera likt stelt med så vel evne som vilje til innsikt i skulekvardagen – det er inkje av noko. Det er freistande å kalla skulebyråkratiet ein cowboybransje, om det ikkje ville vera ei slik blodig fornærming mot dei verkelege cowboyane, som var kunnige spesialarbeidarar.

PÅ SENTRALT HALD står politikarar fram og seier at det er på høg tid å atterreisa respekten for læraren. Då er det forstemmande å oppleva at byråkratar på lågare nivå kjem med utspel som er gjennomsyra av respektløyse, smålegskap og uforstand overfor dei som kjerner skulen best. Trur kontoristane verkeleg at denne pineskapan vil gje oss ein betre skule? Eller satsar fylkesopplæringsdirektøren på at lærarane likevel – etter lønstrekk – vil bidra til fellesarrangement?

SIGMUND GRØNSDAL
(HELDIGVIS) PENSJONERT LEKTOR

Det kan være lærerikt å flytte fra en kant av landet til en annen.

Det går nesten ikkje an!

MARIN FORSKNING

Svein Winther
forskningsdirektør Uni Research

ETTER Å HA BODD 29 år i Trondheim flyttet jeg til Bergen i 2005. Før jeg kom hit levde jeg med mytene om at

1) Bergensere er selvgode og brautende, 2) Brann er et middelmådig fotball-lag og 3) Forskningen i Bergen er i verdensklasse innen flere felt.

Etter å ha lest BT i fem år står disse mytene for fall. Jeg vet nå at

1) Bergenseren har et lavt selvbilde og ser med beundring på hva man får til andre steder i landet, ikke bare i Oslo og Trondheim, men til og med i Stavanger! 2) Brann er (hvis dommeren ikke favoriserer Rosenborg, treneren har korttidskontrakt, klubbledelsen drar dit pepperen gror og ...), et lag på høyde med hvem som helst. Og ikke minst, 3) Forskningen i Bergen har gått i frø, er lite relevant og helt usynlig. Alt dette har BT fortalt meg.

Det var synd, for jeg likte egentlig mytene bedre!

DET ER IMIDLERTID noe jeg ikke forstår. For mens Brann vurderes etter sine sportslige prestasjoner og BT utgir ekstrasnummer når de hvert 44. år vinner serien, så vurderes universitetet utelukkende ut fra sin synlighet. På samme side som avisen proklamerer at marin forskningssatsing er gått i frø står det en ubetydelig liten artikkel som forteller at UiB nå er rangert som verdens 133. beste universitet. Ved å studere listen nærmere finner jeg ut at det betyr nr. 57 i Europa. Lurer på hvor mange ekstrapager vi hadde fått hvis Brann var så gode?

SELV HAR JEG FORSKET både ved

GOLFSTRØMMEN: Planlagte havobservatorier i Golfstrømmen. Slike observatorier gjør oss i stand til å kartlegge og overvåke kontinuerlig alt fra fiskeressurser og økologi til klimaendring, jordskjelv og tsunamifare.

ILLUSTRASJON:

NTNU og SINTEF i mange år. Nå er jeg forskningsdirektør i Uni Research, et av Norges fire store forskningsselskaper, og utvilsomt det med høyest forskningskvalitet. At vi er lite synlige lokalt er det all grunn til å påpeke, men det er vi også i ferd med å gjøre noe med. Vi samarbeider til dels svært godt med industrien gjennom en rekke industriprosjekter og ved å være hovedsamarbeidspartner i Bergens Næringsråd. Vi er aktive i industrielle klynger som NCE Subsea og partner i flere store næringsrettede forsknings-sentre, for eksempel innen fornybar energi (NORCOWE, SUCCESS og CEDREN).

UIB, UNI RESEARCH, Havforsknings-

instituttet og CMR er ellers i ferd med ytterligere å sette den marine forskningen i Bergen i fokus. Sammen med Universitetet i Tromsø, Universitetet i Oslo, SINTEF og Statoil søker vi i disse dager om mer enn 100 millioner kr for å bygge opp store permanente havobservatorier på til dels store havdyp.

Slike observatorier gjør oss i stand til å kartlegge og overvåke kontinuerlig alt fra fiskeressurser og økologi til klimaendring, jordskjelv og tsunamifare. Lederen for Bergen Marine Forskningsklynge professor Peter Haugan ved UiB er prosjektleder, mens den daglige

koordineringen vil foregå ved Uni Research. Her har vi et klart mål om å bli best i Europa.

JEG LIKTE OGSÅ godt professor Anders Goksøyr's påminning i avisen om at Bergen ligger på en 13. plass om man teller opp antall marine vitenskapelige artikler i hele verden de siste ti årene.

Jeg likte egentlig mytene bedre!

Det kan godt være at BT har rett i at det har vært lite møter i Bergen Marine Forskningsklynge og at hjemmesiden ikke er oppdatert, men jeg kan trøste BT med at når det gjelder marin forskning i Bergen så er vi «så god at det går nesten ikkje an!».

Fokus på undervisningskvalitet

UNDERVISNING

Tor Aase Johannessen
førsteamanuensis ved
Institutt for strategi og
ledelse, NHH

I ET DEBATTINLEGG i BT lørdag 18. september roser Arild Raaheim studentene ved landets universiteter og høyskoler for at de fokuserer på undervisningskvaliteten. Han hevder videre at der ikke har vært noen utvikling av betydning i dagens undervisningsmetoder. Mens elektronisk kunnskapsformidling i samfunnet for øvrig nærmest har eksplodert, har måten som kunnskapsformidlingen ved universiteter og høyskoler skjer på nærmest stått stille.

Riktignok har læringsplattfor-

mer som IT'S LEARNING gjort kommunikasjonen mellom lærere og studenter lettere, og innebærer en vesentlig kvalitetsheving av rammen rundt undervisningen, men selve formidlingen av kunnskaper foregår omtrent som tidligere.

MONOLOGFORMEN synes fortsatt å være den viktigste formidlingsformen, gjerne supplert med et lass av slides med mye tekst som man ikke rekker å gå gjennom. Et resultat av dette er at mange studenter skulker forelesningene, siden det som sies der stort sett kan leses på nettet eller via en læringsplattform.

Mange forelesere føler heller ikke at de behersker en interaktiv undervisningsform, der de selv må utfordre studentene til å delta i undervisningen. Mens

casebasert undervisning er svært utbredt i mange land, er denne undervisningsformen nesten helt fraværende i Norge.

Spørsmålet som Arild Raaheim ikke stiller, er hvorfor det er slik. Svaret er like enkelt som banalt. Ved våre universiteter og høyskoler, er det – til tross for kvalitetsreformens mange gode intensjoner – fortsatt slik at undervisning ikke er meritterende.

DETTE INNEBÆRER at det ikke ligger noen insentiver i å utvikle og modernisere den tradisjonelle undervisningsformen. Det eneste som gjelder er antall artikler man har publisert, og ikke minst hvilke publikasjoner de er publisert i. Dermed blir undervisning for mange en pliktøvelse man utfører fordi det forventes av ens arbeidsgiver, og ikke fordi man

selv har lyst. Selv om studentene mange steder har innført premiering av gode forelesere, er det neppe nok til å fremme den generelle undervisningskvaliteten.

Det finnes eksempler på vitenskapelig ansatte som bevisst forsøker å unngå undervisning under henvisning til at man er opptatt med forskning, og dette blir ofte godtatt av institusjonen.

ET ANNET FENOMEN er forholdet mellom studenter og lærere. Mens man for eksempel i USA opplever at foreleserne tiltaler studentene – selv i store grupper – med navn, er dette så godt som ukjent i Norge. Igjen skyldes dette kanskje at det merarbeidet som er forbundet med å lære seg navnene ikke gir noen økonomisk uttelling for lærerne.